

Przedmioty ochrony OSO

Puszcza Knyszyńska PLB200003

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy

Biblioteka miejska w Wasilkowie

23 lipca 2026 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Tomasz Tumiel
Paweł Białomyzy
Michał Korniluk

Wprowadzenie

Przedmioty ochrony :

- ▶ Gatunki kwalifikujące - min. 0,5 % populacji krajowej: 46
- ▶ Gatunki szczególnie istotne w OSO Puszcza Knyszyńska - ocena populacji A i B (powyżej 2% populacji krajowej): 18 gatunków
- ▶ Weryfikacja przedmiotów ochrony, celów działań ochronnych oraz ocen stanu ochrony poprzez ocene parametrów

Charakterystyka przedmiotów ochrony

Przedmiot ochrony: Krogulec *Accipiter nisus* A086

- Liczebność wg SDF: 80-120 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
- ➔ Co stanowiło ok.3,2% populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:

Gniazduje głównie w drzewostanach sosnowych i świerkowych w wieku 20-40 lat lub z ich domieszką
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchni próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Orlik krzykliwy *Clanga pomarina* A089

- Liczebność wg SDF: 55-56 par
- Populacja krajowa: 2000-2600
  - ➔ co stanowi 2,8 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Głównie lasy podmokłe i wilgotne przylegające do dolin rzecznych i użytkowanych, zwłaszcza ekstensywnie łąk
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Trzmiełojad *Pernis apivorus* A072

- Liczebność wg SDF: 65-80 par
- Populacja krajowa: 3300-4000
- ➔ co stanowi ok. 2,4 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Drzewostany liściaste i mieszane
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Jarząbek *Tetrastes bonasia* A104

- Liczebność wg SDF: 2100-2500 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 6 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Siedliska leśne z rozbudowaną warstwą podszytu i podrostu (zwłaszcza świerkowego)
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Orzechówka *Nucifraga caryocatactes* A344

- Liczebność wg SDF: 250-350
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 15 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: A
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Zróżnicowane drzewostany z udziałem świerka
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Lelek *Caprimulgus europaeus* A224

- Liczebność wg SDF: 450-650 par
- Populacja krajowa: 8000-12000
  - ➔ co stanowiło do 8,1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Powierzchnie zrębowe zwłaszcza na skraju borów, nieużytki, luźne bory z lukami, młodniki
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Wójcik *Phylloscopus trochiloides* A312

- Liczebność wg SDF: 65-115 samców
- Populacja krajowa: nieaktualna
- ➔ co stanowiło ponad 20 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	A
Stan zachowania:	B
Izolacja:	B
Ogólne:	B

- Siedlisko:

Różne typy drzewostanów, dobrze nasłonecznione, często w pobliżu cieków wodnych.

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T. Tumiel

Przedmiot ochrony: Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* A608

- Liczebność wg SDF: 4-5 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 16 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: A
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Wyroby torfu i obrzeża
zbiorników wodnych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Kszyk *Gallinago gallinago* A153

- Liczebność wg SDF: 380-450 par
- Populacja krajowa: 47000-77000
- ➔ co stanowiło ok. 9 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Różnego typu tereny podmokłe,
ekstensywnie użytkowane lub
nieużytkowane
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: ► Dubelt *Gallinago media* A154

- Liczebność wg SDF: 33-37* samców
- Populacja krajowa: 250-450*
- ➔ co stanowiło ok. 10 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	B
Stan zachowania:	B
Izolacja:	B
Ogólne:	B

- Siedlisko:

Ekstensywnie użytkowane łąki i torfowiska, głównie w dolinach rzecznych

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Siniak *Columba oenas* A207

- Liczebność wg SDF: 300-400 par
- Populacja krajowa: 21000-36000
- ➔ co stanowi ok. 2 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	B
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	B

- Siedlisko:

Starodrzewia, główne bory

Fot. G.Grygoruk

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Przedmiot ochrony: Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* A038

- Liczebność wg SDF: 3-4 par*
- Populacja krajowa: 120-200*
➔ co stanowi ok. 2 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Silnie zarośnięte zbiorniki wodne i rozlewiska bobrowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos* A239

- Liczebność wg SDF: 25-27 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
- ➔ co stanowiło ok. 6,3 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	B
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	B

- Siedlisko:

Głównie łęgi i olsy, często w obrębie rozlewisk bobrowych

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus* A241

- Liczebność wg SDF: 49-54 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło 16 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Drzewostany z udziałem
zamierających świerków, głównie
podmokłe, rozlewiska bobrowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Łęczak *Tringa glareola* A166

- Liczebność wg SDF: 1-2 pary
- Populacja krajowa: Krytycznie zagrożony
  - ➔ co stanowiło ok. 25 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: A
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Torfowisko w okolicy kopalni torfu
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Samotnik *Tringa ochropus* A 165

- Liczebność wg SDF: 240-280 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 4,8% populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: A
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Drzewostany bagienne, łągi, olsy
rozlewiska bobrowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Cietrzew *Lyrurus tetrix* A406

- Liczebność wg SDF: 13* samców
- Populacja krajowa: Krytycznie zagrożony
  - ➔ co stanowiło ok. 2 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Nieużytki, zarastające torfowiska,
drzewostany we wczesnym
stadium sukcesji
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dziwonia *Erythrina erythrina* A371

- Liczebność wg SDF: 250-350 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 2,5 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: B
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Zakrzaczenia i skraje lasów wilgotnych w dolinach rzecznych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Derkacz *Crex crex* A122

- Liczebność wg SDF: 860-950 samców
- Populacja krajowa: 39000-52000
- ➔ co stanowiło 2,4 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	C
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Użytki zielone i nieużytki głównie w dolinach rzecznych i Niece Gródecko-Michałowskiej

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Włochatka *Aegolius funereus* A223

- Liczebność wg SDF: 70-140 par
- Populacja krajowa: 1200-2400
- ➔ co stanowiło ok. 11,5 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Głównie ponad 100-letnie bory
sosnowo-świerkowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Sóweczka *Glaucidium passerinum* A217

- Liczebność wg SDF: 110-150 par
- Populacja krajowa: 1400-1800*
  - ➔ co stanowiło ok. 10 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Głównie zróżnicowane
starodrzewia z udziałem świerka
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Muchotłówka mała *Ficedula parva* A320

- Liczebność wg SDF: 800-1300 par
- Populacja krajowa: 16000-32000

➔ co stanowiło ok. 4 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Zacienione drzewostany różnych typów z co najmniej domieszką drzew liściastych

Fot. G.Grygoruk

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Przedmiot ochrony: Drożdżik *Turdus iliacus* A286

- Liczebność wg SDF: 5-10 par
- Populacja krajowa: Krytycznie zagrożony
  - ➔ co stanowiło 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Drzewostany bagienne, łęgi,
olsy, brzeziny
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Rycyk *Limosa limosa* A156

- Liczebność wg SDF: 14-15* par
- Populacja krajowa: nieaktualna
- ➔ co stanowiło ok. 1 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	C
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Wilgotne łąki niemal wyłącznie w
Niecce Gródecko-Michałowskiej

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Puchacz *Bubo bubo* A215

- Liczebność wg SDF: 1
- Populacja krajowa: 270-380 *
  - ➔ co stanowi ok. 0,4 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:

Lasy bagienne w sąsiedztwie wilgotnych łąk, torfowisk, zbiorników wodnych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Cyraneczka *Anas crecca* A052

- Liczebność wg SDF: 10-15 par
- Populacja krajowa: 1300-1700
- ➔ co stanowi 1,1 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Silnie zabagnione doliny, rozlewiska bobrowe, zbiorniki wodne z dużą ilością szuwarów

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Bocian czarny *Ciconia nigra* A030

- Liczebność wg SDF: 7-9 par
- Populacja krajowa: 1200-1900
  - ➔ co stanowi ok. 0,7 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Starodrzewia w sąsiedztwie dolin rzecznych i terenów bagiennych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* A136

- Liczebność wg SDF: 31-35 par
- Populacja krajowa: 5000-13000
  - ➔ co stanowi ok. 0,7 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
  - Wyrobyiska żwiru, kopalnie torf, nieużytki, pola uprawne
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula* A137

- Liczebność wg SDF: 3-4 pary
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
  - Kopalnie torfu
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Błotniak łąkowy *Circus pygargus* A084

- Liczebność wg SDF: 13-15 par
- Populacja krajowa: 2800 par
  - ➔ co stanowiło 0,5 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
  - Tereny użytkowane rolniczo, głównie w dolinach rzecznych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Kraska *Coracias garrulus* A231

- Liczebność wg SDF: 0-1 par
- Populacja krajowa: 5 par * CR

➔ populacja w OSO zanikła

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Historycznie: ekstensywnie użytkowane tereny rolnicze na peryferiach obszaru OSO

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Żuraw *Grus grus* A127

- Liczebność wg SDF: 120-140* par
- Populacja krajowa: 10000-12000*
  - ➔ co stanowiło ok. 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Lasy bagienne, olsy, łęgi,
zabagnienia, rozlewiska bobrowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Kropiatka *Porzana porzana* A119

- Liczebność wg SDF: 26-30 samców
- Populacja krajowa: 3000-5000
  - ➔ co stanowi 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Zabagnienia w dolinach rzecznych,
rozlewiska bobrowe
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dzięcioł średni *Dendrocoptes medius* A238

- Liczebność wg SDF: 160-200 par
- Populacja krajowa: 20000-36000
- ➔ co stanowi ok. 1 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	C
Izolacja:	B
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Drzewostany liściaste, głównie w wieku pow. 80 lat (przede wszystkim grądy i łęgi)

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dzięcioł czarny *Dryocopus martius* A236

- Liczebność wg SDF: 550-650 par
- Populacja krajowa: 30000-45000
- ➔ co stanowiło ok. 2 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	C
Izolacja:	B
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Niemal wszystkie typy drzewostanów
z co najmniej pojedynczymi
drzewami w wieku pow. 60 lat

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Bielik *Haliaeetus albicilla* A075

- Liczebność wg SDF: 4-6* par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok. 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:

Starodrzewia w sąsiedztwie terenów otwartych, w pobliżu dolin rzecznych i zbiorników wodnych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Kobuz *Falco subbuteo* A099

- Liczebność wg SDF: 15-23 par
- Populacja krajowa: 2000-2700
- ➔ co stanowi ok. 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Bory, zwłaszcza starodrzewia,
przylegające do terenów otwartych
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Zimorodek *Alcedo atthis* A229

- Liczebność wg SDF: 9-12 par
- Populacja krajowa: 2500 -6000
➔ co stanowiło ok. 0,5 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Cieki i zbiorniki wodne
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus* A298

- Liczebność wg SDF: 120-250 par
- Populacja krajowa: 151 000 - 224 000.
  - ➔ co stanowi ok. 0,6% populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:

Szuwar trzcinowy na brzegach zbiorników wodnych i cieków różnej wielkości
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Gąsiorek *Lanius collurio*

- Liczebność wg SDF: 1500-1800 par
- Populacja krajowa: 89300-104800
  - ➔ co stanowiło ok. 1,6 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Nieużytki, łąki, pola z pasami zakrzaczeń, zadrzewień, skraje lasu
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Strumieniówka *Locustella fluviatilis* A291

- Liczebność wg SDF: 400-600 par
- Populacja krajowa: 32000-51000
- ➔ co stanowi ok. 1,8 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	A
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Zadrzewienia i zakrzaczenia na skraju wilgotnych łąk

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. Archiwum Akcji Siemianówka

Przedmiot ochrony: Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* A234

- Liczebność wg SDF: 25-40 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło 1,3 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Głównie drzewostany bagienne,
łęgi i olsy
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchni próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Lerka *Lullula arborea* A246

- Liczebność wg SDF: 500-700 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
- ➔ co stanowiło ok. 1 % populacji w OSO

- Ocena obszaru

Populacja:	C
Stan zachowania:	B
Izolacja:	C
Ogólne:	C

- Siedlisko:

Mozaika lasów oraz nieużytków,
pól lub zrębów, zwłaszcza na
ubogich glebach

- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. T.Tumiel

Przedmiot ochrony: Słowik szary *Luscinia luscinia* A270

- Liczebność wg SDF: 600-1000
- Populacja krajowa: 121000-170000
  - ➔ co stanowiło ok. 0,8 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: C
  - Izolacja: C
  - Ogólne: C
- Siedlisko:
Wilgotne obrzeża lasów i zakrzaczenia
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. Archiwum Akcji Siemianówka

Przedmiot ochrony: Jarzębatka *Sylvia nisoria* A307

- Liczebność wg SDF: 260-320
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok.1,3 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: A
  - Izolacja: C
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Zakrzaczenia i zadrzewienia
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Przedmiot ochrony: Dudek *Upupa epops* A 232

- Liczebność wg SDF: 60-100 par
- Populacja krajowa: nieaktualna
  - ➔ co stanowiło ok 1 % populacji w OSO
- Ocena obszaru
  - Populacja: C
  - Stan zachowania: B
  - Izolacja: B
  - Ogólne: B
- Siedlisko:
Ekstensywny krajobraz rolniczy,
skraje lasów oraz łąk, pastwisk lub
zrębów
- Prace terenowe: 2026-2027,
Inwentaryzacja na całości obszaru + powierzchnie próbne

Fot. G.Grygoruk

Zmiany ocen populacji

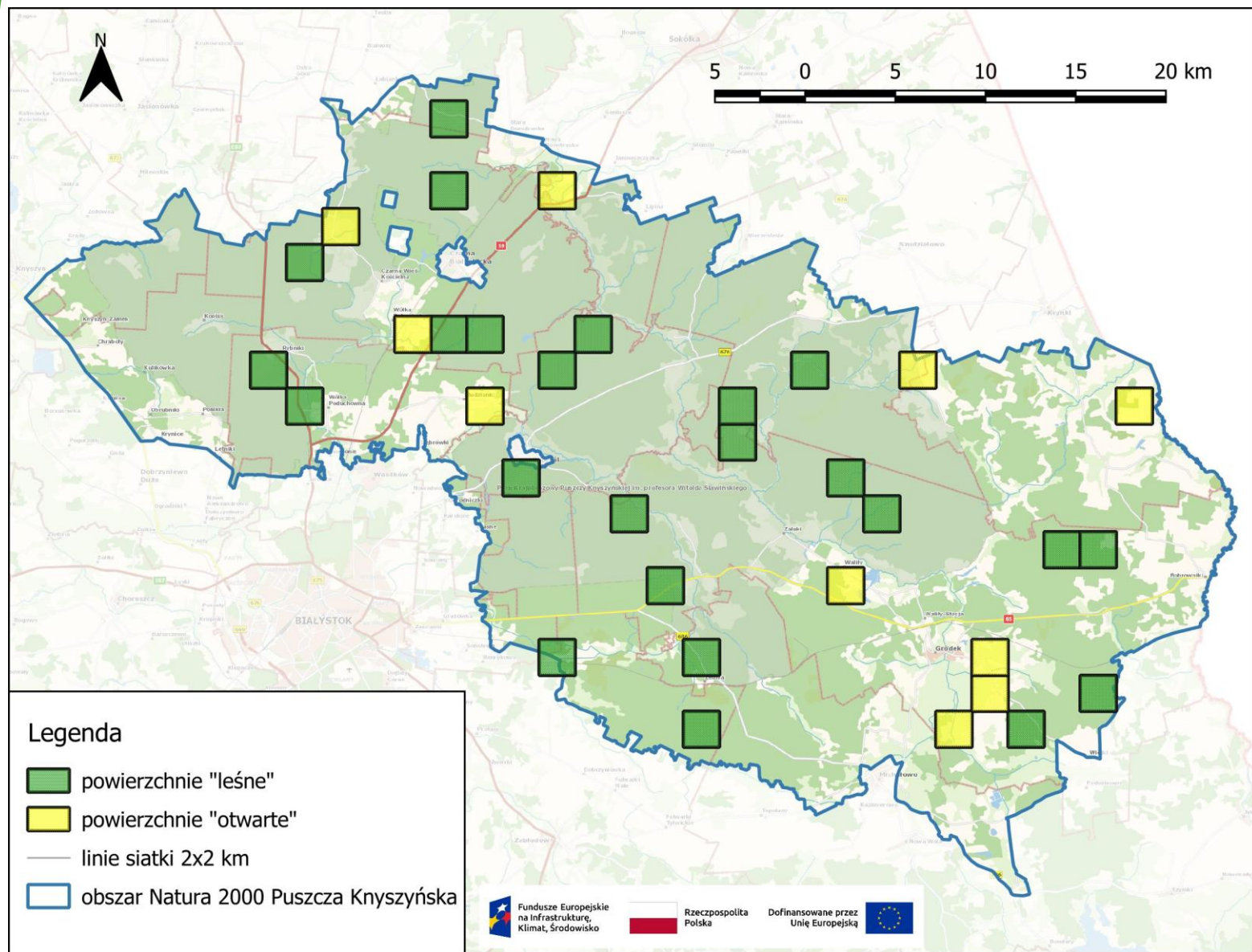
Przyczyny:

- spadki populacji krajowych np. cietrzew, rycyk, drożdżik
- wzrost populacji krajowych np. żuraw, bielik, łabędź krzykliwy
  - spadek populacji w OSO np. błotniak łąkowy
  - wzrost populacji w OSO np. rycyk, dubelt
- lepsze rozpoznanie populacji krajowej: dzięcioł biało brzbiety, dzięcioł zielonosiwy

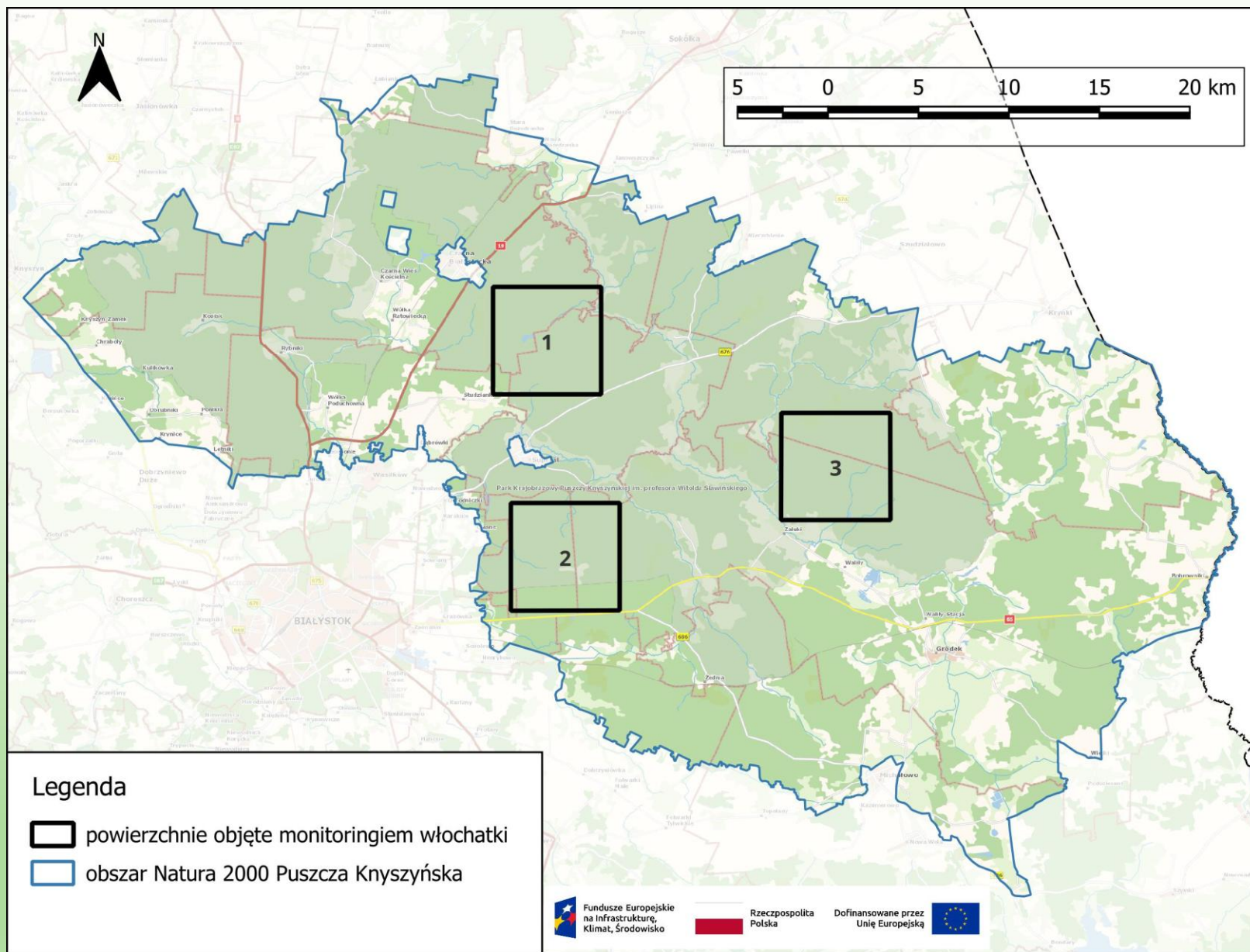

Prace terenowe:

- inwentaryzacja na całości obszaru: ukierunkowana na ocenę liczebności przedmiotów ochrony nielicznych i cennych w skali kraju oraz na gatunki o wąskich preferencjach siedliskowych
- inwentaryzacja na powierzchniach próbnych: ukierunkowana na ocenę liczebności przedmiotów ochrony rozpowszechnionych w obszarze (powtórzenie liczeń z 2011 roku- weryfikacja stanowisk)
- powierzchnie dedykowane : włośchatka (powtórzenie liczeń z 2011 roku)

Prace terenowe

Prace terenowe - włośchatka

Literatura

Buszko-Briggs M., Derlacz P., Kierus M., Korzeń J., Mróz W., Pawlaczyk P., Rowiński P., Sławski M., Stepaniuk M. i in. 2003. Natura 2000 w lasach Polski - skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Cenian Z., Kapowicz R., Pugacewicz E. b.d. Rozmieszczenie i liczebność gatunków strefowych w obszarach Natura 2000: Ostoja Warmińska, Puszcza Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Knyszyńska i Puszcza Białowieska. Opracowanie/raport.

Dojlida M. 2022. Sprawozdanie z inwentaryzacji populacji cietrzewi w roku 2022, Nadleśnictwo Krynki, Puszcza Knyszyńska. Nadleśnictwo Krynki, Poczopek. Opracowanie niepublikowane.

Dojlida M. 2023. Sprawozdanie z inwentaryzacji populacji cietrzewi w roku 2023, Nadleśnictwo Krynki, Puszcza Knyszyńska. Nadleśnictwo Krynki, Poczopek. Opracowanie niepublikowane.

Korniluk M. 2025. Monitoring Dubelta (MDU). Sprawozdanie za 2025 r. OTOP / Państwowy Monitoring Środowiska, materiał roboczy.

Mirski P. red., Cenian Z., Wójciak J., Zawadzka D., Lontkowski J., Stój M. 2014. Krajowy Program Ochrony Orlika Krzykliwego *Aquila pomarina* w Polsce. Komitet Ochrony Orłów, Olsztyn. Program przyjęty przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska 4.03.2016 r.

Polakowski M., Broniszewska M., Kirczuk L., Kasprzykowski Z. 2020. Habitat Selection by the European Nightjar *Caprimulgus europaeus* in North-Eastern Poland: Implications for Forest Management. *Forests* 11: 291.

Stepaniuk M. 2010. Zmiany stosunków wodnych i użytkowania terenu w Niecce Gródecko-Michałowskiej. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG* 13: 63-77.

Tumiel T., Białomyzy P., Grygoruk G., Korniluk M., Świętochowski P., Wereszczuk M., Skierczyński M. 2013. Cenne i nieliczne ptaki lęgowe na Obszarze Specjalnej Ochrony Puszcza Knyszyńska. *Ornis Polonica* 54: 170-186.

Tumiel T., Korniluk M., Białomyzy P., Świętochowski P., Wereszczuk M. 2018. Raport końcowy z wykonania monitoringu liczebności i rozmieszczenia populacji dubelta w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 w 2017 i 2018 r. Towarzystwo Przyrodnicze Dubelt, Białystok.

Tumiel T., Białomyzy P., Grygoruk G., Korniluk M., Świętochowski P., Wereszczuk M. 2020. Monitoring sóweczki *Glaucidium passerinum* w wybranych powierzchniach lasów gospodarczych obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 w 2020 roku. Opracowanie/raport.

Tumiel T., Białomyzy P., Budka M., Dojlida M., Henel K., Krajewski Ł., Marczakiewicz P., Pugacewicz E., Potocka M., Świętochowski P. 2024. Regres populacji cietrzewia *Lyrurus tetrix* na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 2006-2023. *Ornis Polonica* 65: 171-183.

Zbyryt A., Kapowicz E., Kapowicz R., Zub K. 2016. Liczebność, zagęszczenie i sukces lęgowy orlika krzykliwego *Clanga pomarina* w Puszczy Knyszyńskiej w latach 1999-2015. *Ornis Polonica* 57: 237-247.

Świętochowski P., Korniluk M., Grygoruk G., Tumiel T. 2021. Raport z monitoringu wybranych gatunków ptaków na obszarze OSO Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 w 2021 roku. Towarzystwo Przyrodnicze Dubelt.

Dziękujemy za
uwagę

